

Розділ 1

Це неначе сон. Може, це і є сон, чудовий сон... Вона дивиться мені в очі, а за її спиною — безкінечне біле світло полуценного сонця, помережане листям.

Я не пам'ятаю її імені, але ніколи не забуду обличчя.

— Я хочу бути з тобою завжди, — кажу. — І зістаритися разом із тобою.

— І вмерти в один день? — питава вона, грайливо склонивши голову.

— Вмирати я взагалі не хочу...

Нахиляюся, щоб поцілувати її у щоку, але останньої миті вона повертається, і я недоладно цілую в ніс. Вона заливчасто сміється, закинувши голову й вигнувши свою прекрасну тонку шию. Хочу обійтися, та вона вмить випручується й дуже серйозно дивиться на мене.

Розумію, що минув час, вона подорослішала і стала ще чарівніша...

Тоді знімаю зі своєї шії хрестик. На білій емалі — тонкий золотий силует розіп'ятого Христа й дрібні личка янголів, сумно склонені долу... Ніжно надіваю на неї цей свій

подарунок, і вона притискає його долонею до грудей, усміхається... Але щось не так. Не можу збагнути, що саме... Пригортую її до себе, зазираю у вічі, намагаючись розгледіти, що за тривога оселилась там, у глибині її погляду. Темні кола — звідки вони? А її губи... Білі — ані кровинки... Безкінечне біле світло позаду неї перетворюється на темну стіну втоптаної землі, поцяткованої поодинокими травинками. І вона падає на цю стіну, глухо вдаряється потилицею, — тому що я більше не тримаю її в обіймах.

Вона лежить на землі біля моїх ніг, а я з жахом дивлюся на свої руки, на них — кров...

Я здригнувсь і прокинувся. Дрімота зморила мене лише на кілька секунд. Пристав у кримінальних справах, який сидів навпроти, так само дивився у вікно, — він і не помітив.

Екіпаж підкидало на брудній бруківці, що звивалася поміж борделів із перевіrenoю репутацією й україн сумнівними шинками та заїжджими дворами.

Я сидів, закинувши ногу на ногу, й пристав мусив постійно крутити коліньми, щоб не замастити штані об мої брудні підошви. Однак на кожній третій вибоїні йому не вдавалось ухилитися, тож пристав стиха лаявся й витирав холоші рукавом сюртука, а потім рукав — іншим рукавом.

— Чуеш, приставе, — чомусь закортіло мені запитати. — А що, як усім прізвища роздавали, — тобі забракло?

— Чому забракло? — не зрозумів пристав.

— Ну, а чому ж тобі замість прізвища — та їй ім'я по батькові вписали? Маринич...

— Марініч, — виправив він. — Прізвище як прізвище...

— Угорське?

— Чому це угорське?

— Овва! Та звідки ж мені знати, чому в тебе прізвище угорське!

Пристав іще дужче розгубився й дурнувато закліпав очіма. Я не втримався — засміявся.

Аж ось пролунало гучне «типу» візниці, і коні спинилися. Ненавмисне посунувшись трохи вперед на лаві, я лишив на холоші пристава жирний слід.

— Даруй, — сказав я, хоча мені було байдуже. Не до його штанів зараз... Дістав з-за пазухи складений учетверо малюнок, розгорнув і поглянув на нього ще раз. Жіноча рубінова підвіска з оправою у вигляді змії. Таку не переплутаєш ні з чим. Я зіжмакав малюнок і похапцем запхав його в кишенько на грудях пристава.

— І ще раз: рівно о дев'ятій! — сказав я. — Якщо, не приведи Господи, запізнишся — твоє угорське прізвище карбуватимуть із помилками цвінттарні каменярі.

Він кивнув.

— Тепер — найскладніше, — додав я. — Раніше об'являтися теж не можна! Зможеш запам'ятати обидві частини плану?

Пристав знову кивнув.

— Певен? Краще запиши. Не можна запізнюватись, але й припхатися раніше — теж не можна. Я розумію, що для поліції — це не так просто... Але якщо сьогодні мій день, то встигну виграти цю дрібничку й повернутися без вашої допомоги.

— Добре було б, — зітхнув пристав.

Він підняв був руку, щоб відчистити бруд на коліні, та потім із сумнівом поглянув на свій рукав, злегка колупнув грязюку нігтем, й облишив цей намір.

— Та не трусишся так, — сказав я йому. — Ви ж не Лисицю арештовувати будете, а мене.

— Так-то воно так... Але ж вламуватися будемо до Лисиці...

Я зневажливо поглянув на нього.

— Цупко він вас держить... Просто за ваші людські немочі, ге?

Пристав не відповів, вступивши у носаки своїх черевиків.

— Панове, приїхали! — гукнув візниця.

— Нащо так волати, — пробурмотів я, та все ж таки визирнув з екіпажа.

Присмерк уже заткав високе київське небо, але мешканці Ямок економили на свічках — у вікнах іще було темно. «Наче в очах мертв'яка», — привіялось порівняння, і я подумки сплюнув через ліве плече, щоб відігнати похмуре передчуття. Все мине гладенько.

— А якщо програєте, а нас іще не буде? — спитав пристав.

«Тіпун тобі на язик...» — подумав я, але нічого не сказав. Натомість простягнув руку до його обличчя й «виглягнув» із повітря гральну карту.

— Яка карта? — запитав.

— Валет, — здивовано відповів вражений фокусом пристав.

Я змахнув цією ж картою просто перед його носом і знову показав.

— А тепер?

— Король... — отетеріло пробурмотів він.

— А ти кажеш — програю... — і я відчинив дверцята екіпажа.

Найближча корчма, якщо вірити п'яним згукам бадьорії бійки, була аж за поноротом. Поблизу ж — ні зайжджого двору, ні борделю, — самі лише халупи.

— Ти куди нас привіз, одоробало? — визвірився я на візницю.

— Куди приказали, пане. Третій поворот з Ямської, перед з'їздом до яру.

Я знову розширнувся довкруг. Ну, тут — так тут.

— А вашому братові ніхто ніколи не казав, що жити бідно і жити по коліно в лайні — не одне і те ж?

— Округ Ямської не тільки візниці живуть, пане, — мовив кучер. — А я... Я аж ген отам, через чотири гулиці.

— І що там, через чотири гулиці? Лайніо трохи вищого сорту? Чи, може, біле?!

Візница знизав плечима й насунувся.

У глибокій калюжі під ногами ще можна було розгледіти хмарини на посірілом небі. Стиснувши в правиці свій саквояж, я плигнув через калюжу.

— Зате ваш брат щовечора сюди зі всього Києва претися, ніби тут медом намазано... — пробурчав кучер.

— Ти ба, який розумака...

Екіпаж рушив, похитуючись на побитій дорозі.

Я озирнувся. Обриси домів майже розчинилися в сутінках, і лише силуети дахів чорніли в сірому небі. Обійшовши грязюку, став на узбіччі. Найприкінче, що зараз будь-який голодранець із шевським ножем міг зіпсувати весь план. А на моєму модному коричневому циліндрі наче написано було: «Прошу грабувати цього пана!». Але ж мені без циліндра — ніяк.

— Кого пан шукає? — долинув із підворіття за спиною чи то дитячий, чи то жіночий голос.

Я ледь-ледь здригнувся, ѹ руків'я ножа, схованого в лівому рукаві, вискочило вниз на кілька сантиметрів. Стиснув п'ястук, відчув приємну букову шорсткість.

— А тобі яке діло? — обернувшись, відповів я.

Хлопчику було не більше десяти років. Не дуже замурзаний, а для тутешніх вулиць — то навіть доглянутий, він стояв у підвір'ї за кілька кроків од мене.

У вікні найближчої хати тъмно замерхтила лосва свічки, од якої світла було вдвічі менше, ніж кіптяви.

— У що пан грає? — спитав хлопчісъко, відступивши від жовтого світла в потемок.

У кожній фразі вчуvalася завченість, і неважко було згадати, хто йому був за вчителя.

— Не мариумо часу, дитино, — я ступив назустріч хлопчикові. Малий побачив мое обличчя на свіtlі, що ряхтило з вікна, ѹ очі його мимоволі розширилися, коли помітив мій давній шрам.

— У що пан грає? — у хлопчиковому голосі бриніли нотки впертості, але він, про всяк випадок, відступив іще на крок, готовий будь-якої миті дати драла.

— Гаразд, — я підняв руки (лезо ножа тут-таки ковзнуло назад у рукав) і показав порожні долоні. — Я в штос граю. Тебе влаштовує?

Хлопчик кивнув і вмить щез між будинками. Деякий час було чути, як його ноги човгають по грязюці та помийних калюжах, потім стало тихо. Зачекав декілька секунд, надіючись, що хтось вийде до мене. Трохи запізно зметикував, що треба було йти назирці за хлопчиком, — і швидко рушив смердючим вузьким проходом між будинками. Я б начхав на цю грязюку, та не хотілося ставати до гри запацьореним опудалом. Мені й так бракувало близку,